

۲۰۰۰ آزمون از دروس:

ریاضی ▶ علوم ▶ فارسی ▶ هدیه و قرآن
استعدال تحلیلی ▶ تفکر و پژوهش
مطالعات اجتماعی

محمد برجی اصفهانی
رقیه قاسمی
علی غله‌ی
بنفسه فاضلی
حامد یاری

مرشد: مرجع رشد و شکوفایی دانشآموزان

ویژه دانشآموزان ممتاز و داوطلبان شرکت در مسابقات
و آزمون‌های ورودی مدارس تیزهوشان و برتر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه

بِنَامِ خَدَاؤْنَدِ جَانِ وَخَرَوِ

كُنْيَنْ بُرْتَرَانْدِيَشْ بُرْكَنْدَرَوِ

بسیاری از پدرها و مادرها، امروزه مایلند فرزندان خود را در مدارس تیزهوشان و یا مدارس خاص دیگر ثبت‌نام کنند. ورود به این گونه مدارس با دشواری همراه است و لازم است دانش‌آموزان با نمونه سؤالات این آزمون‌ها آشنا شوند.

«کتاب جامع ششم» کتابی شامل نمونه سؤالات آزمون‌های تیزهوشان و نمونه دولتی است. در جلد اول این کتاب، دانش‌آموز، ابتدا نمونه سؤالات درس‌های مختلفی که از آن‌ها سؤال داده می‌شود را جواب می‌دهد و در انتهای کتاب در قالب آزمون‌های جامع با نمونه سؤالات تیزهوشان و نمونه دولتی سال‌های اخیر آشنا می‌شود. پاسخ تشریحی سؤالات و نکات مربوط به آن‌ها در جلد دوم کتاب آورده شده است. امیدواریم کتاب حاضر، همه‌ی نیازهای دانش‌آموزان برای شرکت در آزمون‌های ورودی مدارس تیزهوشان و نمونه دولتی را پاسخ‌گو باشد.

در اینجا لازم می‌دانیم از جناب آقای یحیی دهقانی مدیرعامل محترم شرکت آموزشی، فرهنگی و انتشاراتی مبتکران که شرایط و امکانات لازم را برای چاپ این کتاب فراهم آورده‌اند، جناب آقای محسن انصاری مدیر محترم فروش و سرکار خانم مرادی مدیر تولید مبتکران و دیگر محترم مجموعه تشکر کنیم. همچنین از خانم‌ها نیلوفر صفاری قمصی (حروفچین و صفحه‌آرا)، نسرین صفری و بهاره خدامی (گرافیست‌ها) و طوبی عینی‌پور (بازخوانی) سپاسگزاریم.

مؤلفان

فهرست

شماره‌ی صفحه

عنوان

۸

آزمون‌های ۸ مرحله‌ی نمونه دولتی

آموزش قرآن و هدیه‌های آسمان

۱۶

فارسی

۲۸

مطالعات اجتماعی

۳۶

علوم تجربی

۶۲

ریاضی

۸۸

آزمون‌های ۸ مرحله‌ی تیزهوشان

استعداد تحلیلی

۱۰۶

قرآن

۱۱۸

فارسی

۱۲۸

مطالعات اجتماعی

۱۳۸

تفکر و پژوهش

۱۴۴

علوم تجربی

۱۶۶

ریاضی

۱۸۸

آزمون‌های جامع نمونه دولتی

آزمون ۱

۱۹۷

آزمون ۲

۲۰۸

آزمون ۳

۲۱۷

آزمون ۴

۲۲۶

آزمون ۵

۲۳۶

آزمون ۱

۲۴۴

آزمون ۲

۲۵۵

آزمون ۳

۲۶۸

آزمون ۴

۲۷۷

آزمون ۵

پاسخ‌نامه

آزمون‌های مرحله‌ای نمونه دولتی آموزش قرآن و هدیه‌های آسمان

شماره‌ی آزمون	صفحه	محتوای آزمون
۱	۸	درس‌های ۱ و ۲
۲	۹	آموزش قرآن: درس ۳ (تا انتها) درس ۴ هدیه‌های آسمان: درس ۵ (تا انتها) درس ۶
۳	۹	آموزش قرآن: درس ۳ تا ۷ (تا انتها) درس ۸ هدیه‌های آسمان: درس ۳ تا ۷ (تا انتها) درس ۶
۴	۱۰	آموزش قرآن: درس ۱ تا ۶ (تا انتها) درس ۷ هدیه‌های آسمان: درس ۱ تا ۶ (تا انتها) درس ۸
۵	۱۱	آموزش قرآن: درس‌های ۷ و ۸ هدیه‌های آسمان: درس‌های ۹ و ۱۰
۶	۱۲	آموزش قرآن: درس ۷ تا ۱۰ (تا انتها) درس ۱۱ هدیه‌های آسمان: درس ۹ تا ۱۲ (تا انتها) درس ۱۳
۷	۱۳	آموزش قرآن: درس ۹ تا ۱۲ (تا انتها) درس ۱۳ هدیه‌های آسمان: درس ۱۱ تا ۱۴ (تا انتها) درس ۱۵
۸	۱۴	کل کتاب

۱. گزینه‌ی (۴) - معنی درست کلمه‌ها در دیگر گزینه‌ها به ترتیب: شمس (خورشید)، حمد (سپاس و ستایش)، الّذین (کسانی که)، گریم (ارزشمند)، إِنَّ (قطعاً)، مُؤْمِنُونَ (افراد بایمان)

۲. گزینه‌ی (۲) - در هر دو آیه، اشاره شده است که خواندن نماز، در وقت‌های معینی از روز و شب، انجام می‌شود.

ترجمه‌ی آیه‌ی ۱۰۳ سوره‌ی نساء: قطعاً نماز برای مؤمنان حکمی واجب است که در زمان‌های معین انجام می‌شود.

نکته آیه‌ی ۱۰۳ سوره‌ی نساء و آیه‌ی ۱۳۰ سوره‌ی طه و آیه‌ی ۳۹ سوره‌ی ق که در پیام قرآنی درس پنجم آمده است، هم مفهوم هستند و به وقت و اهمیت نماز اشاره دارند.

۳. گزینه‌ی (۳) - علامت وقف عبارتند از: ج، ز، ط، م

علامت وقف مناسب ← ز

نکته علامت وقف خوب ← ج

علامت وقف خیلی خوب ← ط

علامت وقف لازم ← م

۴. گزینه‌ی (۴) - در سوره‌ی طه و انفال و ق، به وقت و اهمیت نماز، اشاره شده است.

۵. گزینه‌ی (۲) - در گزینه‌ی ۱، سه حرف ناخوانا (ا - ا)، در گزینه‌ی ۲، پنج حرف ناخوانا (و - ا - ا - ل - و)، در گزینه‌ی ۳، دو حروف ناخوانا (ا - ا) و در گزینه‌ی ۴، سه حرف ناخوانا (ی - ا - و) وجود دارد.

نکته حروف ناخوانا عبارت‌اند از:

«ی» زیر الف کوچک: سعی «ی» پس از تنوین فتحه: مُؤْلَی

«و» پایه‌ی همزه: يُؤْمِنُونَ

۶. گزینه‌ی (۴) - يُؤْمِنُونَ (ایمان می‌آورند)، يُقِيمُونَ (بر پا می‌دارند)، هُمْ (آن‌ها)، يُنْفِقُونَ (انفاق می‌کنند)

هر سه فعل، مضارع و سوم شخص جمع هستند.

نکته فعل‌هایی که اول آن‌ها با «ی» یا «ت» شروع می‌شود، مضارع‌اند؛ و اگر آخر فعل «ون» داشته باشد، فعل جمع است.

۷. گزینه‌ی (۳) - «ی» پس از تنوین فتحه در کلمه‌ی «مُؤْلَی» ناخوانا است.

۸. گزینه‌ی (۱) - در گزینه‌ی ۲، حرف «الف» پس از تنوین فتحه در «أَحَدًا»، در گزینه‌ی ۳، «ی» زیر الف کوچک (ی) در کلمه‌ی «أَوْلَى» و در گزینه‌ی ۴، «و» پایه‌ی همزه در کلمه‌ی «لَا تُؤَاخِذنَا» خوانده نمی‌شوند.

۹. گزینه‌ی (۳) - علامت مد، روی حروف کشیده‌ی (آ ای او) قرار می‌گیرد.

۱۰. گزینه‌ی (۳) - در آیه، خداوند می‌فرماید که خواندن نماز (إِنَّ الصَّلَاةَ) در زمان‌های معین (مَوْقُوتًا) بر مؤمنان (عَلَى الْمُؤْمِنِينَ) واجب شده است (كتاباً).

۱. گزینه‌ی (۲) – قالوا (گفتند)، رَبُّنَا (پروردگار ما)، السَّماوات (آسمان‌ها)

نکته تفاوت رَبُّنَا و رَبُّنا: «رَبُّنَا» به معنی «پروردگار ما» است و پس از آن جمله به صورت معمولی ادامه پیدا می‌کند. «رَبُّنا» به معنی «پروردگار ما، پروردگار» و عبارتی ندایی است و پس از آن فعل و جمله‌ی دعایی می‌آید؛ مانند: رَبُّنا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً.

۲. گزینه‌ی (۴) – نام عملیات مرصاد، از آیه‌ی ۱۴ سوره‌ی فجر گرفته شده است.

۳. گزینه‌ی (۲) – معنی حدیث پیامبر: بهترین کارها نزد خداوند نگهداری زبان است.

ترجمه‌ی آیه‌ی ذکر شده در گزینه‌ی ۲: از هم عیب‌جویی نکنید و یکدیگر را با لقب‌های زشت صدا نزنید.

ترجمه‌ی دیگر گزینه‌ها: گزینه‌ی ۱: دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید.

گزینه‌ی ۳: چرا سخنی می‌گویید که به آن عمل نمی‌کنید؟

گزینه‌ی ۴: پس کدامین نعمت خدا را انکار می‌کنید؟

۴. گزینه‌ی (۲) – آیات مهم کتاب که یادگیری نام سوره و شماره‌ی آیه، ضرورت دارد: آیات ۱۰ تا ۱۳ سوره‌ی حجرات (درس‌های سوم و چهارم)، آیات ۲ تا ۴ سوره‌ی انفاق (درس اول)، آیه‌ی ۱۱۱ سوره‌ی نساء (درس چهارم)، آیه‌ی ۴۹ سوره‌ی قمر (درس هفتم)، آیه‌ی ۲۵ سوره‌ی حديد (درس یازدهم) و همه‌ی آیاتی که در کادر پیام‌های قرآنی در کتاب آمده است.

۵. گزینه‌ی (۴) – ترجمه: شهادت می‌دهم که معبدی جز خدای یگانه نیست.

۶. گزینه‌ی (۱) – نسیم روح افزا، نشانی از مهربانی خداوند و بادهای بارانزا، گواه رحمت آسمانی خداوند است.

۷. گزینه‌ی (۱) – ترجمه: خداوند، بر مؤمنان مت گذاشت، هنگامی که برای آن‌ها پیامبری از میان خودشان فرستاد.

۸. گزینه‌ی (۴) – این جمله، نشان می‌دهد که بیزید، از دشمنان اسلام است و مردم باید نسبت به او و کارهایش تبری می‌کردند و بیزاری می‌جستند.

۹. گزینه‌ی (۲) – ترجمه: باید از میان شما، جمعی باشند که دیگران را به نیکی دعوت کنند و آن‌ها را به کارهای خوب فرا خوانند و از زشتی‌ها بازدارند. آن‌ها همان رستگاران هستند.

۱۰. گزینه‌ی (۲) – ترجمه: نهی می‌کنند از زشتی‌ها. غیبت کردن، یکی از کارهای زشت و گناه است که از آن نهی شده‌ایم.

۱. گزینه‌ی (۲) – در آیه‌ی ۲۹ سوره‌ی فتح، به دوستی با دوستان خدا (توئی) و دشمنی با دشمنان خدا (تبری) اشاره شده است.

۲. گزینه‌ی (۱) – معنی آیه: محمد رسول خدا و یاراش، در برابر دشمنان کافر، سرسخت و استوار، با یکدیگر، مهربان و نیکرفتارند. گزینه‌ی ۲ بیانگر دیدن اعمال در قیامت، گزینه‌ی ۳ بیانگر عصمت اهل بیت و الگو بودن آنان و گزینه‌ی ۴ بیانگر پاداش مجاهد در راه خدا است.

۳. گزینه‌ی (۳) - این تصویر، نشان‌دهنده‌ی بیزاری مردم کشورمان از دشمنان ایران (تبری) و همراهی با دوستان اسلام (توئی) است.

۴. گزینه‌ی (۱) - بصیر (بینا): معنی دیگر کلمه‌ها: می‌داند (یَعْلَمُ)، قطعاً (إِنَّ)، آگاه (خَبِير)

۵. گزینه‌ی (۴) - یَعْلَمُ (می‌داند)، آنثُم (شما)، لَا تَعْلَمُونَ (نمی‌دانید)

۶. گزینه‌ی (۴) - هُدَى (هدایت)، مَوْعِظَةً (پند و اندرز)، لِمُتَّقِينَ (برای افراد باتقوا)

۷. گزینه‌ی (۳) - معنی کلمه‌های نادرست: مُتَّقِينَ (افراد باتقوا)، آیات (نشانه‌ها)، عُيُونَ (چشممه‌سارها)، هُدَى (هدایت)، يَسْتَعْفِرُونَ (استغفار می‌کنند، می‌کردند)

۸. گزینه‌ی (۱) - امام، از سوی خداوند مهربان تعیین می‌شود و بلافصله پس از پیامبر، رهبری جامعه‌ی اسلامی را بر عهده می‌گیرد.

۹. گزینه‌ی (۳) - جانشینان پیامبر، از سوی خدا تعیین می‌شوند؛ پیامبر، آن‌ها را به مردم معرفی می‌کند. اعتقاد به این اصل را امامت می‌گویند.

۱۰. گزینه‌ی (۲) - امر به معروف و نهی از منکر، کاری واجب است که در جامعه‌ی اسلامی، وظیفه‌ی هر مسلمانی است آن را انجام دهد؛ اما اگر عده‌ای این کار را انجام دهند، این وظیفه، از عهده‌ی دیگران ساقط می‌شود؛ مثلاً اگر فردی در حال گناه باشد و چند نفر او را بینند و یکی از آن چند نفر، به او تذکر دهد، دیگر نیاز نیست که بقیه‌ی افراد هم تذکر بدهند. به این واجب، واجب کفایی می‌گویند.

۱. گزینه‌ی (۲) - معنی آیه: هر شخصی به نتیجه‌ی عمل خود می‌رسد.

آیات مرتبط با دیگر گزینه‌ها: گزینه‌ی ۱: لَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ: از یک دیگر عیوب جویی نکنید.

گزینه‌ی ۳: إِنَّ اللَّهَ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ: قطعاً خدا صاحب بخشش و لطف بزرگ است.

گزینه‌ی ۴: وَ هُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ: و خدا با شماست هرجا که باشید.

۲. گزینه‌ی (۳) - ولی فقیه، با آگاهی کامل از دستورهای دینی و شرایط اجتماعی، به اداره‌ی امور جامعه می‌پردازد.

نکته ولی فقیه، یکی از مراجع تقليد دینی است که رهبری جامعه‌ی اسلامی را بر عهده دارد. مراجع تقليد دینی، در زمان حاضر، جانشینان امام زمان علیه السلام هستند و ما برای آگاهی از احکام دین باید به آن‌ها مراجعه و از دستورهای آن‌ها پیروی کنیم.

۳. گزینه‌ی (۲) - اللَّهُ الصَّمَدُ: خدا بی‌نیاز است.

۴. گزینه‌ی (۲) - ترجمه‌ی آیه: و عیوب جویی نکنید از یک دیگر و برای یک دیگر لقب‌های بد نگذارید.

۵. گزینه‌ی (۴) - معنی دیگر کلمه‌ها: إِنْقُوا (تقوا پیشه کنید)، إِلْعَمُوا (بدانید)، أَنْفَقُوا (انفاق کنید)

نکته به تفاوت‌های کلمه‌ها در ترجمه، توجه کنید:

* إِلْعَمُوا (بدانید)

* أَنْفَقُوا (انفاق کنید)

* يَنْفِقُونَ (تقوا پیشه می‌کنند)

* لَعَاهُمْ يَتَّقُونَ (تا آن‌ها تقوا پیشه کنند)

* يَعْلَمُونَ (می‌دانند)

۶. گزینه‌ی (۳)

۷. گزینه‌ی (۴) - امام زمان (عج) به علامه حلی فرمود: چگونه صاحب‌الزمان را نمی‌توان دید و حال این‌که دست او در دست توست؟
۸. گزینه‌ی (۱) - خداوند در آیه‌ی ۱۳ سوره‌ی حجرات، می‌فرماید: إِنَّ أَكْرَمَكُمْ إِنْدَ اللَّهِ أَنْفَاكُمْ؛ قطعاً بهترین شما نزد خدا، باتقواترین شماست.
۹. گزینه‌ی (۲) - در زمان حاضر، مراجع تقلید دینی جانشینان امام زمان شناخته می‌شوند.
۱۰. گزینه‌ی (۴) - وقتی به امام حسین علیه السلام خبر دادند که یزید به حکومت رسیده است، فرمود: وای بر اسلام که به حاکمی چون یزید گرفتار شده است.

۱. گزینه‌ی (۳) - ترجمه‌ی آیه: پس کدامین نعمت خدا را انکار می‌کنید؟
۲. گزینه‌ی (۱) - مرحله‌ی نوزادی، مرحله‌ی کودکی، مرحله‌ی نوجوانی، مرحله‌ی جوانی، مرحله‌ی بزرگسالی، مرحله‌ی پیری و کهنسالی، مرحله‌ی مرگ، مرحله‌ی پس از مرگ
۳. گزینه‌ی (۴) - خداوند در آیه‌ی ۲۷ سوره‌ی نازعات می‌فرماید: آیا آفرینش دوباره‌ی شما [در قیامت] دشوارتر است یا آفریدن آسمان‌ها که خدا آن را ایجاد کرده است؟
۴. گزینه‌ی (۳) - خداوند در سوره‌ی نازعات آیه‌ی ۲۷، می‌فرماید: آیا آفرینش دوباره‌ی شما [در قیامت] دشوارتر است یا آفریدن آسمان که خدا آن را برپا کرده است؟

تفاوت دنیا و آخرت:

زندگی دنیا محدود است و روزی به پایان می‌رسد.

زندگی در جهان آخرت، دائمی و همیشگی است.

دنیا، محل عمل است. (کاشت محصول) آخرت سرای پاداش و کیفر است. (برداشت محصول و گرفتن نتیجه)
آخرت، بزرگ‌تر و شگفتانگیزتر این جهان است.
زندگی اصلی ما در جهان آخرت خواهد بود.

۵. گزینه‌ی (۴) - کسانی که نسبت به قیامت شک دارند، قدرت خدا را خیلی کم می‌شمارند. تعجب آنان این است که خدا چگونه می‌تواند مرده‌ها را دوباره زنده کند و جان تازه‌ای به آن‌ها بیخشند.
- در زمان پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله، یکی از کافران، استخوان پوسیده‌ای را نزد پیامبر خدا آورد. آن‌گاه استخوان را با دستان خود نرم و خرد کرد و به پیامبر گفت: ای محمد، آیا پس از این‌که مردمی و به مشتی خاک تبدیل شدیم، دوباره زنده می‌شویم؟ خدا در قرآن، در سوره‌ی یس در آیات ۷۸ و ۷۹، پاسخ گفته است: او گفت: چه کسی استخوان‌های پوسیده را زنده می‌کند؟ بگو همان کسی که آن‌ها را در آغاز آفریده است.

۶. گزینه‌ی (۱) - خداوند می‌فرماید: با لقب‌های رشت، یک‌دیگر را صدا نزنید. بسیار بد است که بر کسی پس از ایمان، نام کفرآمیز بگذارند.
۷. گزینه‌ی (۱) - ترجمه: و آسمان را برافراشت و قرار داد در آن میزان [و قانون].

۸. گزینه‌ی (۲) - آیه‌ی ۴۹ سوره‌ی قمر: إِنَّا (قطعاً) مَا كُلَّ شَيْءٍ (هر چیزی را) حَقْنَاهُ (آفریدیم آن را) بِقَدَرٍ (به اندازه)

۹. گزینه‌ی (۲) - يَخْرُجُ (بیرون می‌آید)، الْقُلُوْءُ (مروارید)، الْمَرْجَانُ (مرجان)

۱۰. گزینه‌ی (۱) - کلمه‌ی «يَسَّالُهُ» به معنای «درخواست کردن نیاز از خداوند» است. عبارت قرآنی، بیان‌گر آن است که هرچه در آسمان‌ها و زمین است، نیاز خود را از او (خدا) می‌خواهد.

پاسخ فارمه

۹ آزمون نمونه دولتی

۱. گزینه‌ی (۳) - در مسافت تا مسافت ۲۲/۵ کیلومتری، نماز کامل و روزه درست است.

نکته اگر مسافر پیش از ظهر از شهر خود حرکت کند یا هنگام برگشت، بعد از ظهر به شهر خود برسد، نمی‌تواند روزه بگیرد. اگر مسافر بعد از ظهر از شهرش حرکت کند یا هنگام برگشت، پیش از ظهر به شهر خود برسد، روزه‌اش درست است و می‌تواند آن روز را روزه بگیرد.

۲. گزینه‌ی (۴) - مسلمانان پیش از ورود به مکه، لباس احرام می‌پوشند و با لباس یکسان وارد مسجد الحرام می‌شوند.

بررسی دیگر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: مسجد النبی در شهر مدینه قرار دارد. مسلمانان برای انجام مراسم حج، پس از پوشیدن لباس احرام، وارد مسجد الحرام می‌شوند که در شهر مکه قرار دارد.

گزینه‌ی ۲: برای انجام مراسم حج، باید هفت مرتبه دور خانه‌ی خدا طواف کیم.

گزینه‌ی ۳: روز عید قربان، گوسفندی قربانی می‌شود و روز عید فطر، پولی به عنوان زکات به نیازمندان داده می‌شود.

۳. گزینه‌ی (۱)

بررسی دیگر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: در مسیر بیشتر از ۲۲/۵ کیلومتر، نماز شکسته است. گزینه‌ی ۳: حاجیان، پس از طواف (هفت بار گشتن دور خانه‌ی خدا)، دو رکعت نماز می‌خوانند و سپس مثل هاجر فاصله‌ی بین صفا و مروه را، هفت‌بار طی می‌کنند. گزینه‌ی ۴: نماز مسافر در مسجد جامع و مسجد جمکران کامل نیست.

۴. گزینه‌ی (۳) - زیارت آرامگاه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، از اعمال واجب حج نیست.

۵. گزینه‌ی (۳)

۶. گزینه‌ی (۲) - روزی مشرکان مکه نزد رسول خدا صلی الله علیه و آله آمدند و گفتند اگر راست می‌گویی که پیامبر خدا هستی، وقتی شب شد ماه را برای ما دو نیمه کن. پیامبر خدا فرمود: اگر این کار را بکنم، شما به خدا ایمان می‌آورید؟ گفتند: آری؛ آن شب، شب چهاردهم ماه بود و ماه کاملاً نورانی بود. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله دست به دعا بلند کرد و از پیشگاه خداوند خواست تا درخواست مشرکان اجابت شود. سپس با انگشت خود به ماه اشاره کرد. ناگهان ماه دو نیم شد. پیامبر صلی الله علیه و آله مشرکان را یک به یک به نام صدا زد و از آن‌ها خواست که این منظره را ببینند و به خدا و دین اسلام ایمان بیاورند. عده‌ای از آن‌ها ایمان آوردند و برخی نیز به بهانه‌ی جادو بودن این واقعه، ایمان نیاوردند. آیات ابتدایی سوره‌ی قمر، به این معجزه اشاره دارد.

۷. گزینه‌ی (۳) - فَ، (پس)، بِأَيْ (کدامیک از)، آلاء (نعمت‌ها)، رَبُّكُما (پروردگار تان)، تُكَذِّبَانِ (تکذیب می‌کنید)
۸. گزینه‌ی (۴) - دست نمی‌زنند به آن جز پاک شدگان. (ترجمه‌ی کتاب: با وضو و پاکیزگی به قرآن دست می‌زنند)
۹. گزینه‌ی (۱) - آَا (آیا)، فَ (پس)، لَا يَتَدَبَّرُونَ (تدبر و اندیشه نمی‌کنند)
۱۰. گزینه‌ی (۱) - الَّذِينَ (کسانی که)، آمنوا (ایمان آوردن)، عَمِلُوا (انجام دادند)، الصَّالِحَاتِ (کارهای شایسته)

۱. گزینه‌ی (۳) - معنی آیه: خداوند کسانی از شما را که ایمان آورده و اهل علم و دانش هستند، درجات بالایی می‌بخشد.
مفهوم دیگر گزینه‌ها: گزینه‌ی ۱: دریافت پاداش یا کیفر عمل در قیامت. گزینه‌ی ۲: وضع مردم خوب در قیامت. گزینه‌ی ۴: وضع مردم بد در قیامت.
۲. گزینه‌ی (۱) - داستان ذوالقرنین در آیات ۸۳ تا ۹۸ سوره‌ی کهف آمده است.
۳. گزینه‌ی (۴) - حدیثی از پیامبر صلی اللہ علیه و آله است که می‌فرماید: بهترین کارها نزد خداوند، نگهداری زبان است.
ترجمه‌ی دیگر گزینه‌ها: گزینه‌ی ۱: بدانید قطعاً حزب شیطان شکست‌خورده و زیانکار است. گزینه‌ی ۲: ای صاحبان خرد و بیشن، از سرونوشت گذشتگان عبرت بگیرید. گزینه‌ی ۳: بدانید قطعاً حزب الله پیروز و رستگار است.
۴. گزینه‌ی (۲) - خداوند در آیه‌ی ۲۵ سوره‌ی حیدر می‌فرماید: وَ أَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ (و نازل کردیم آهن را) فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ (که در آن قدرت و استحکام فراوان است) وَ مَنَافِعُ لِلنَّاسِ (و فایده‌های بسیار برای مردم) وَ لِيَعْلَمَ اللَّهُ وَ تَا خَدَا بِهِ (و مَنْ يَتَصْرُّهُ وَ چه کسی یاری می‌کند او را) وَ رُسُلَهُ (و پیامبرانش را) بِالْغَيْبِ (بی‌آنکه او را بیینند).
۵. گزینه‌ی (۳) - يَأْمُرُونَ (امر می‌کنند)، الْمُعْرُوفُ (کار خوب)، يَنْهَوْنَ (نهی می‌کنند)، الْمُنْكَرُ (کار بد)
۶. گزینه‌ی (۲) - در شلمچه، تعدادی از بزرگ‌ترین عملیات‌های دفاع مقدس، اتفاق افتاد. عملیات‌هایی که در آن، رزم‌نگان موقع شدند از بزرگ‌ترین میدان‌های میان و محکم‌ترین سنگرهای دشمن، عبور کنند و موجب حیرت بزرگ‌ترین ارتش‌های جهان شوند.
۷. گزینه‌ی (۱) - تلاش و کوشش، سبب رسیدن به هدف‌ها می‌شود. ترجمه‌ی آیه‌ی ۳۹ سوره‌ی نجم: برای انسان جز آنچه تلاش کرده است [هیچ نصیب و بهره‌ای] نیست.
۸. گزینه‌ی (۲) - رسول اکرم(ص) فرمود: دو نعمت است که ارزش آن‌ها در نزد مردم ناشناخته است: سلامتی و امنیت.
۹. گزینه‌ی (۴) - اگر مسافر، پیش از ظهر، از محل سکونت خود حرکت کند، نماز او شکسته است و نمی‌تواند روزه بگیرد.
۱۰. گزینه‌ی (۲) - برای زیارت خانه‌ی خدا، مسلمانان پیش از ورود به مکه لباس احرام می‌پوشند. آن‌ها با لباسی یکسان وارد مکه می‌شوند. سپس، وارد مسجدالحرام می‌شوند و دور خانه‌ی خدا، هفت دور طواف می‌کنند و پس از خواندن دو رکعت نماز، فاصله‌ی میان دو کوه صفا و مروه را هفت بار طی می‌کنند.

۱. گزینه‌ی (۲) - ادامه‌ی این آیه، «وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ» است: و به سوی توست بازگشت. تَوَكَّلْنَا (توکل کردیم)، آتَنَا (تبه کردیم)

۲. گزینه‌ی (۴) - به جز گزینه‌ی ۴، بقیه‌ی گزینه‌ها، به نوعی به تلاش برای کسب نتیجه‌ی بهتر، مربوط می‌شوند.

ترجمه‌ی گزینه‌ها: گزینه‌ی ۱: پس هر کس ذره‌ای کار خوب انجام دهد آن را می‌بیند و هر کس ذره‌ای کار بد انجام دهد، آن را می‌بیند.

گزینه‌ی ۲: برای انسان جز آنچه تلاش کرده است [هیچ نصیب و بهره‌ای] نیست.

گزینه‌ی ۳: هر شخص به نتیجه‌ی عمل خود می‌رسد.

گزینه‌ی ۴: این بهتر است برای شما اگر بدانید.

۳. گزینه‌ی (۳) - کلمه‌ی «تَعْمَلُونَ» به معنی «عمل می‌کنید» است.

۴. گزینه‌ی (۳) - معنی کلمات قرآنی: إِثْم (گناه)، عِبَاد (بندگان)، رُمَان (انار)، غَنِيٌّ (بی‌نیاز)

نکته «عِبَاد» جمع کلمه‌ی «عَبْد» است. «عَبْد» به معنی «بنده» است. «إِثْم» به معنی «گناه» با واژه‌ی «ذَنْب» به معنی «گناه» هم معنی است. «ذُنُوب» جمع «ذَنْب» به معنی «گناهان» است. «إِسْم» به معنی «نام» است.

۵. گزینه‌ی (۱) - در گزینه‌ی ۲: أَنْفَقُوا (انفاق کردند)، عُسْر (سختی)

در گزینه‌ی ۳: إِثْم (گناه)، أَعْبُدُوا (عبادت کنید)

در گزینه‌ی ۴: تَوْبَوا (تبه کنید)

معنای کلمات نزدیک به این کلمات: أَنْفَقُوا (انفاق کنید)، آتُمُ (شما)، يَعْلَمُونَ (عمل می‌کنند)

۶. گزینه‌ی (۱) - در گزینه‌ی ۲: غَنِيٌّ (بی‌نیاز)، لَيْلَة (شب)، وَالَّذِي (پدر و مادرم)، أَقِيمُوا (به‌پا دارید)

در گزینه‌ی ۳: آَحْسَنُوا (کار خوب کردند)، رُسْل (پیامبران)

در گزینه‌ی ۴: أَعْبُدُوا (عبادت کنید)، عَشِّيٌّ (شب)، صالحات (کارهای خوب)

۷. گزینه‌ی (۱) - ترجمه: قطعاً ما نازل کردیم به سوی تو کتاب (قرآن) را به حق (به درستی)

خداآند حکیم است و هیچ کاری را بیهوده و بی‌هدف انجام نمی‌دهد. همه چیز در جهان حق است و خود جهان نیز حق است. یعنی هدف و آینده‌ای دارد.

۸. گزینه‌ی (۳) - سَبَّحَ (تسوییح و ستایش می‌کند)، لِلَّهِ (برای خدا)، مَا (آنچه)، فِي السَّمَاوَاتِ (در آسمان‌ها)، فِي الْأَرْضِ (در زمین)

۹. گزینه‌ی (۳) - حضرت معصومه سلام الله علیہا، خواهر امام رضا علیہ السلام، عمه‌ی امام جواد علیہ السلام و دختر امام موسی کاظم علیه السلام است. حضرت زینب سلام الله علیہا، دختر امام علی علیه السلام، خواهر امام حسن علیه السلام و امام حسین علیه السلام و عمه‌ی امام سجاد علیه السلام است.

۱۰. گزینه‌ی (۲) - امام سجاد علیه السلام می‌فرماید: حق کسی که به تو علم می‌آموزد، این است که احترامش را نگه داری؛ در حضور او با دیگران سخن نگویی و به خوبی به سخنans گوش دهی.

پاسخ‌نامه

آزمون‌های مرحله‌ای نمونه دولتی

فارسی

شماره‌ی آزمون	صفحه	محتوای آزمون
۱	۱۶	ستایش و درس‌های ۱ و ۲
۲	۱۷	درس ۳ (تا انتها) درس ۴
۳	۱۹	درس ۳ (تا انتها) درس ۶
۴	۲۰	درس ۴ (تا انتها) درس ۸
۵	۲۱	درس‌های ۹ و ۱۰
۶	۲۳	درس ۹ (تا انتها) درس ۱۲
۷	۲۴	درس ۱۱ (تا انتها) درس ۱۳
۸	۲۵	کل کتاب

۱. گزینه‌ی (۱) - هر دو بیت به این نکته اشاره دارند که با چشم سر نمی‌توان خدا را دید و برای دیدن او چشم دیگری باید داشت که آن چشم دل است.

۲. گزینه‌ی (۲) - آموختن فکر و اندیشه به جان و ناتوانی جان از دیدن خداوند، تشخیص است. چراغ دل تشبیه است، دل به چراغ تشبیه شده است. میان واژه‌های پیدایی و پنهان تضاد وجود دارد.

۳. گزینه‌ی (۳) - ترتیب اجزای جمله به گونه‌ای است که نهاد در آغاز جمله و فعل در پایان جمله قرار گیرد. در گزینه‌ی (۱) نهاد (هر دو عالم) و فعل (گشت) در وسط جمله قرار گرفته‌اند. در گزینه‌ی (۲) نهاد (ناله‌ی هر مرغ زار) در پایان جمله قرار گرفته است. در گزینه‌ی (۴) فعل (بود) در آغاز جمله قرار گرفته است.

۴. گزینه‌ی (۱) - این بیت دو جمله دارد، و جمله‌ی دوم آن امری است.

خیز و غنیمت شمار جنبش باد ریبع
ناله‌ی موزون مرغ بوی خوش لالهزار
جمله‌ی (۱): امری فعل امر

جمله‌ی (۲): امری

۵. گزینه‌ی (۴) - «را» در گزینه‌ی (۱) به معنی «به» است. جان را فکرت آموخت ← به جان فکرت آموخت. «را» در گزینه‌های (۲) و (۳) نشانه‌ی نهاد است. در متون کهن گاهی پس از نهاد، حرف «را» می‌آید و آن در صورتی است که فعل جمله از یکی از مصدرهای «هستن» یا «بودن» ساخته شده و به معنی «داشتن» باشد: این همه را خالقی است = این همه خالقی دارد. خرد را نیست تاب ← خرد را تاب نیست = خرد تاب ندارد. در گزینه‌ی (۴) «را» نشانه‌ی مفعول است. چه کسی را باید پرستیدن ← آفریدگار را

۶. گزینه‌ی (۳) - در گزینه‌ی (۳) واژه‌ی «نشد» فعل جمله است. فعل حذف شده در گزینه‌های دیگر چنین است:

(۱) به نام آن که جان را فکرت آموخت (کار خود را آغاز می‌کنم).

(۲) بلبل و قمری چه خواند؟ یاد خداوندگار (را خواند).

(۴) ای مادر عزیز که جانم فدای تو (باد) / قربان مهربانی و لطف و صفاتی تو (شوم)

۷. گزینه‌ی (۲) - «اعزا» غلط و «اعضا» صحیح است.

۸. گزینه‌ی (۲) - قبل از واژه‌های «چون» (به معنی زیرا) و اما، نقطه ویرگول (؟) می‌آید.

۹. گزینه‌ی (۱) - بیت سوم:

مهرت بروون نمی‌رود از سینه‌ام که هست

این خانه، خانه‌ی تو و این دل سرای تو

۱۰. گزینه‌ی (۴)

۱۱. گزینه‌ی (۳) - در گزینه‌ی (۱) «باد بهاری» نهاد و بقیه‌ی جمله گزاره است. در گزینه‌ی (۲) «خشندی تو» نهاد و بقیه‌ی جمله گزاره است. در گزینه‌ی (۴) «حق»، نهاد و بقیه‌ی جمله گزاره است.

۱۲. گزینه‌ی (۴) - وظیفه، موظف و وظایف از ریشه‌ی «و، ظ، ف» هستند؛ اما واژه‌ی اضافه از ریشه‌ی «ض، ی، ف» است.

۱۳. گزینه‌ی (۳) – کلمات به دانش آموزان تشبیه شده است.
۱۴. گزینه‌ی (۲) – سعدی برای اتمام تحصیلات به بغداد رفت.
۱۵. گزینه‌ی (۱) – صفات‌ها: زار – موزون – سنگی – نیک – تازه. مضاف‌الیه‌ها: خویش – آدم – ربیع – خداوندگار – صحراء – آغاز – خالق.
۱۶. گزینه‌ی (۳)
۱۷. گزینه‌ی (۲) – بیت سؤال به این نکته اشاره دارد که شناخت انسان از خداوند شناختی ناقص و بر پایه‌ی تصورات اوست و به موضوع تفکر در آفرینش اشاره‌ای ندارد.
۱۸. گزینه‌ی (۲) – داستان در زمان زندگانی پیامبر رخ داده است.
۱۹. گزینه‌ی (۴) – بن فعل‌های «یاد آمدی» (آمد) و نکردنی (کرد)، هر دو ماضی (گذشته) است؛ در نتیجه زمان این دو فعل نیز گذشته (ماضی) است.
۲۰. گزینه‌ی (۳) – مفهوم بیت در گزینه‌ی (۳) آن است که شکرگزاری به درگاه خداوند باعث افزون شدن روزی انسان می‌شود و به مفهوم ضرورت تلاش و کوشش انسان برای رسیدن به هدف اشاره‌ای ندارد.

۱. گزینه‌ی (۲) – «خیره» و «شرمگین» متضاد هستند، اما سایر گزینه‌ها مانند «چیره» و «غالب» هم معنی هستند.
۲. گزینه‌ی (۴) – عبارت موردنظر و ضربالمثل گزینه‌ی (۴) به این موضوع اشاره دارند که وقتی فرصت بگذرد، دیگر چاره‌گری و پشیمانی فایده ندارد.
۳. گزینه‌ی (۴)
- ۱) مرد نگاهی به نانوا انداخت و گفت: «نان نیست، جان است برادر!!
جمله‌ی (۱) جمله‌ی (۲) جمله‌ی (۳) جمله‌ی (۴) جمله‌ی (۵)
- ۲) این شد که گفت: سکه‌ای بد و هر چه می‌خواهی از این نان‌ها بخور!
جمله‌ی (۱) جمله‌ی (۲) جمله‌ی (۳) جمله‌ی (۴) جمله‌ی (۵)
- ۳) چه می‌خواهی مرد؟ این‌ها که می‌بینی نان است، نه چیز دیگر (است)!
جمله‌ی (۱) جمله‌ی (۲) جمله‌ی (۳) جمله‌ی (۴) جمله‌ی (۵)
- ۴) نانوا لبخندی زد و گفت: «سکه‌ای بد و نان بخر و بخور. نوش جانت! (باشد)»
جمله‌ی (۱) جمله‌ی (۲) جمله‌ی (۳) جمله‌ی (۴) جمله‌ی (۵) جمله‌ی (۶)

۴. گزینه‌ی (۳) – در گزینه‌ی (۱) واژه‌ی فیض از ریشه‌ی «ف، ی، ض» با کلمات «فضیلت، فاضل و افضل» از ریشه‌ی «ف، ض، ل» هم خانواده نیست. در گزینه‌ی (۲) واژه‌ی «نعمیم» از ریشه‌ی «ن، ع، م» با واژه‌های «مانع، امتناع و مناعت» از ریشه‌ی «م، ن، ع» هم خانواده نیست. در گزینه‌ی (۴) واژه‌ی «صدقات» از ریشه‌ی «ص، د، ق» با واژه‌های «اقتصاد، قاصد و قصد» از ریشه‌ی «ق، ص، د» هم خانواده نیست.

۵. گزینه‌ی (۲) – صورت درست غلطهای املایی در گزینه‌های دیگر چنین است: ۱) هراس: وحشت ۲) زلال: شفاف ۳) اتحاد: پیوستگی.

۶. گزینه‌ی (۲) - بیت موردنظر و بیت گزینه‌ی (۲) به ناپسند بودن «علم بی‌عمل» اشاره دارند. در گزینه‌های دیگر «گفتار بی‌عمل» نکوهش شده است.

۷. گزینه‌ی (۱) - با اضافه شدن «بی» به واژه‌ی «گذر» واژه‌ی معنی‌داری ساخته نمی‌شود؛ اما با اضافه شدن واژه‌های دیگر به واژه‌ی «گذر»، واژه‌ی معنادار تازه‌ای ساخته می‌شود: گذرنامه، گذران، زودگذر

۸. گزینه‌ی (۳) - بعد از واژه‌ی گفت، علامت نگارشی دو نقطه (:) می‌آید و جمله‌ی بعدی درون دو گیومه («) قرار می‌گیرد. «پیش از گرفتاری»، قيد است و بعد از آن ویرگول (،) می‌آید. قبل از واژه‌ی ولی، نقطه ویرگول (؟) می‌آید.

۹. گزینه‌ی (۴) - بیت‌های (۱)، (۲) و (۴) به ترتیب عبارت‌اند از:

کم گفتن هر سخن صواب است
قافیه ردیف

از خوردن پر ملال خیزد
قافیه ردیف

آن خشت بود که پر توان زد
قافیه ردیف

(۱) با این‌که سخن به لطف آب است
قافیه ردیف

(۲) آب ارچه همه زلال خیزد
قافیه ردیف

(۳) لاف از سخن چو در توان زد
قافیه ردیف

۱۰. گزینه‌ی (۲) - در گزینه‌ی (۱) «جهانیان» جمع «جهانی» است. در گزینه‌ی (۳) «ادراک»، مفرد است و جمع «درک» نیست. در گزینه‌ی (۴) «حصار» مفرد است و جمع «حصیر» نیست.

۱۱. گزینه‌ی (۲) - سخن در بیت اول به آب و در بیت دوم به ڈر تشبیه شده است. در بیت چهارم بد و نیکی تضاد دارند. در بیت پنجم، دماغ پرور کنایه از خوشبوست.

۱۲. گزینه‌ی (۱) - در گزینه‌ی (۲) ڈر به معنی مروارید، در گزینه‌ی (۳) ترکش به معنی تیردان و در گزینه‌ی (۴) سهل به معنی آسان است.

۱۳. گزینه‌ی (۴) - هر واژه یک شکل نوشتمن دارد. گل‌ها، گلهایا

۱۴. گزینه‌ی (۳)

۱۵. گزینه‌ی (۳) - حروف اضافه: با (سه بار)، از، به. حروف ربط: و (دو بار)، که (دو بار)، اگرچه، اما.

۱۶. گزینه‌ی (۱) - نقش دستوری عمل، نهاد است. «را» در گزینه‌ی (۳) «نشانه‌ی نهاد» و آن تهی مغز، «نهاد» است. آن تهی مغز را چه علم و خبر (است)? ← آن تهی مغز چه علم و خبری دارد؟

۱۷. گزینه‌ی (۲) - عامل یکپارچگی اعضا، ترکیب اضافی است.
اسم اسم اسم

ترکیب اضافی از اضافه شدن اسمی به اسم دیگر به وسیله‌ی کسره‌ی اضافه (ـ) ساخته می‌شود.

۱۸. گزینه‌ی (۴) - بیت سوال و ایات سه گزینه‌ی (۱)، (۲) و (۳) به این موضوع اشاره دارند که باید از دوستی با نادان دوری کرد و دشمن دانا از دوست نادان بهتر است؛ اما گزینه‌ی (۴) به این موضوع اشاره دارد که دشمن را نباید نادان دانست هر چند که خوار و کوچک باشد.

۱۹. گزینه‌ی (۲) - ایات گزینه‌های (۱)، (۳) و (۴) به این موضوع اشاره دارند که همه‌ی موجودات خداوند را تسبیح می‌گویند، اما در گزینه‌ی (۲) به این موضوع اشاره‌ای نشده است.

۲۰. گزینه‌ی (۱)

۱. گزینه‌ی (۲) - هر دو گزینه به لزوم کم سخن گفتن اشاره دارند. در گزینه‌ی (۱) شاعر می‌گوید: سکوت از بازگو کردن راز خود برای دیگران بهتر است. در گزینه‌ی (۳) شاعر می‌گوید: تا دیگران ساكت نباشند، نباید سخن گفت و در گزینه‌ی (۴) شاعر می‌گوید: نباید سخن دیگران را با سخن خود قطع کیم.

۲. گزینه‌ی (۳) - در گزینه‌ی (۳) علامت‌های جمع «ات» و «ان» هستند. در گزینه (۱) «آوا» مفرد و «الفاظ» جمع مکسر است و علامت ندارد. در گزینه (۲) نیز «چندگانگی» مفرد و «اعضا» جمع مکسر است و علامت ندارد. در گزینه‌ی (۴) «یکسان» و «برهان» هر دو مفرد هستند.

۳. گزینه‌ی (۳) - در گزینه‌ی (۱) چاک چاک شدن زمین بر اثر ضربه‌ی سم اسب، در گزینه (۲) اندختن کمند به سرعت باد و در گزینه‌ی (۴) فوری‌یختن خون به شدت و سرعت رود، مبالغه است.

۴. گزینه‌ی (۱) - گزینه‌ی (۱) سه جمله و گزینه‌های دیگر چهار جمله دارند.

(۱) آن تهی مغز را چه علم و خبر (است) / که بر او هیزم است یا دفتر (است)
جمله‌ی (۱)
جمله‌ی (۲)
جمله‌ی (۳)

(۲) خروشید و جوشید و برکند خاک ز سمش زمین شد همه چاک چاک
جمله‌ی (۱)
جمله‌ی (۲)
جمله‌ی (۳)
جمله‌ی (۴)

(۳) ای سلام / ای سرودم / ای نگهبان وجودم / ای وطن
جمله‌ی (۱)
جمله‌ی (۲)
جمله‌ی (۳)
جمله‌ی (۴)

(۴) همچو آواز بلندی / از بلندی‌های پاک / با غروری / با گذشتی / با وفایی همچو خاک
جمله‌ی (۱)
جمله‌ی (۲)
جمله‌ی (۳)
جمله‌ی (۴)

۵. گزینه‌ی (۲)

در گزینه‌ی (۱) جانشین کسره‌ی اضافه است: تویی بندگان را پناه ← تو پناه بندگان هستی.
مضاف مضاف‌الیه

«را» در گزینه‌ی (۳) به معنی «برای» است: نخواهد بدن مر تو را سودمند ← برای تو سودمند نخواهد بود.

«را» در گزینه‌ی (۴) نشانه‌ی نهاد است: آن تهی مغز را چه علم و خبر (است) ← آن تهی مغز چه علم و خبر دارد.

۶. گزینه‌ی (۱) - «غم» نهاد است و منادای این جمله حذف شده و اصل آن چنین است: ای (کسی که) غم تو (هستی)
منادا نهاد

۷. گزینه‌ی (۲) - از پا درآوردن کنایه از کشتن و نابود کردن است.

۸. گزینه‌ی (۴) - «سر» در این گزینه نیز مفعول است.

۹. گزینه‌ی (۱) - در گزینه‌ی (۲) میان به معنی کمر، در گزینه‌ی (۳) نجیر به معنی شکار و در گزینه‌ی (۴) خَم به معنی گره و پیچ طناب است.

۱۰. گزینه‌ی (۳)

۱۱. گزینه‌ی (۲) - واژه‌ی «اگر» دو جمله را به هم پیوند می‌دهد و میان این دو جمله ویرگول (،) می‌آید نه نقطه ویرگول (؟).

۱۲. گزینه‌ی (۴)

۱۳. گزینه‌ی (۳)

۱۴. گزینه‌ی (۲) - آذرگشسب در شاهنامه کنایه از هر چیز مورد ستایش و نیایش آمده است.

۱۵. گزینه‌ی (۱) - در گزینه‌ی (۲) خلوط غلط و خلوت صحیح است. در گزینه‌ی (۳) غناری غلط و قناری صحیح است. در گزینه‌ی

(۴) سلیغه غلط و سلیقه صحیح است.

۱۶. گزینه‌ی (۴) - واژه‌ی «آهنگ» همزمان دو جزء «نا» و «هم» را می‌پذیرد، و واژه‌ی معنادار می‌شود:

نا + هم + آهنگ ← ناهمانگ. واژه‌های برابر و پیمان یک جزء از اجزاء مورد نظر را می‌پذیرند: نا + برابر ← نابرابر،

هم + پیمان ← همپیمان، واژه‌ی «هدف» دو جزء از اجزاء مورد نظر را می‌پذیرد، اما نه به طور همزمان: هدف + مند ← هدفمند،

بی + هدف ← بی‌هدف

۱۷. گزینه‌ی (۳) - وطن و موطن از ریشه‌ی «و، ط، ن» هستند، اما واژه‌ی طنین از ریشه‌ی «ط، ن، ن» است.

۱۸. گزینه‌ی (۲) - مفهوم ضربالمثل آن است که با دشمنانت بجنگ اما بیت به سازش و مدارا با دشمنان اشاره دارد.

۱۹. گزینه‌ی (۳) - «آخر کلاس» ترکیب اضافی است، اما «کار غلط»، «عده‌ی زیاد» و «خط بعدی» ترکیب وصفی هستند.

۲۰. گزینه‌ی (۴) - هرمز کشاورز بود و زمانی با دشمن رویه‌رو شد که از دروازه‌های شهر عبور کرده بودند و به خانه‌ی او نزدیک می‌شدند.

۱. گزینه‌ی (۱) - تأمین به معنی آماده کردن و فراهم ساختن است.

۲. گزینه‌ی (۳) - در گزینه‌ی (۱) جمله‌ی سوم پرسشی نیست. در گزینه‌ی (۲) جمله‌های دوم و سوم پرسشی است: آن تهی مغز را چه علم و خبر است؟ که آیا بر او هیزم است؟ یا دفتر است؟ گزینه‌ی (۴) چهار جمله دارد و نوع جملات آن به ترتیب: عاطفی، امری، امری و خبری است.

۳. گزینه‌ی (۱) - ترکیب‌های اضافی: دوران دفاع، ماههای جنگ، مانع سقوط، سقوط شهر، شهر آبادان، ترکیب‌های وصفی: دلاور مردان، دفاع مقدس، نخستین ماهها، جنگ تحمیلی، فداکاری شگفت‌انگیز

۴. گزینه‌ی (۲)

۵. گزینه‌ی (۴) - واژه‌های گسترش، چرخش و پالایش از بن فعل + پسوند ش ساخته شده‌اند؛ اما واژه‌ی نرمش از صفت + پسوند ش ساخته شده است.

۶. گزینه‌ی (۳) - این متن بخشی از «دریاقلی» نوشته‌ی محمدرضا ترکی است.

۷. گزینه‌ی (۱) - فعل‌های متن به ترتیب عبارت‌اند از: شد (ماضی ساده)، به شهادت رسیده است (ماضی نقلی)، نمی‌داند (مضارع)، می‌دانند (مضارع)، مانده‌اند (ماضی نقلی).